

І. Козьяков, М. Туркот та ін. – К. : Національна академія прокуратури України, 2014. – 512 с.

3. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь кримінальному судочинстві: Закон України від 23.12.1993 р. № 3782-X . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12#Text>

4. Ухвала Комінтернівського районного суду м. Харкова у справі № 641/5619/16-к від 12 лютого 2020 року. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87627003>

Сіроух Ірина Володимирівна,
аспірант кафедри криміналістики
та домедичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ТЕОРЕТИКО-ПРАКСЕОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ ПРОТИ МОРАЛЬНОСТІ

В умовах реформування правової держави, її економічної та соціальної сфер, особливої уваги набуває протидія кримінальним правопорушенням проти моральності.

На необхідність законодавчого, організаційно-тактичного забезпечення протидії кримінальним правопорушенням проти моральності наголошували низка учених, зокрема: Є. Ю. Буждиганчук, Д. О. Кирюха, М. В. Куратченко. В. О. Лазарєв, В. О. Малярова, К. Ю. Назаренко та ін.

Одним з найбільш небезпечних діянь у сфері моральності є створення місць розпусти, сутенерство, втягнення неповнолітніх у заняття проституцією та ін. Особливі складнощі під час розслідування зазначених кримінальних правопорушень виникають, коли до злочинної діяльності залучаються організовані кримінальні угруповання.

На думку Є. Ю. Буждиганчук, це зумовлено тим, що до злочинів залучається значна кількість осіб, зокрема, для організації злочинної діяльності та вчинення різноманітних супутніх кримінально караних діянь. Тому дослідження питань криміналістичного забезпечення розслідування сутенерства, вчиненого організованою групою, є надзвичайно важливим на сучасному етапі розвитку нашого суспільства. Завдяки застосуванню різноманітних сучасних технологій (мережі Internet, мобільних телефонів), злочинні групування вдосконалюють свою діяльність та знаходять новітні способи вчинення злочинів. Використання лідерами кримінальних групувань корумпованих зв'язків в органах влади й управління, правоохоронних органах надає злочинній діяльності більш тривалий та латентний характер. Лише у 7 % лідери злочинних груп притягувалися до кримінальної відповідальності, що свідчить про стійкість ОГ та досить розгалужену ієрархічну систему надання послуг інтимного характеру.

Втім визначити справжні розміри організованої злочинності у зазначеній «сфері послуг» досить складно, адже більшість випадків їх учинення залишаються латентними. Означене актуалізує низку питань у сфері виявлення та розслідування сутенерства, вчиненого ОГ, що породжує уникнення злочинцями відповідальності за свої діяння. Тому діяльність підрозділів Національної поліції України у цьому напрямі потребує певних коригувань з урахуванням сучасних потреб практики та сучасних форм і методів протидії злочинній діяльності у сфері моральності [1, с. 1-2].

Окрім того, К. Ю. Назаренко відзначає, що за даними Департаменту інформаційно-аналітичного забезпечення МВС України, суттєво збільшилася кількість нерозкритих злочинів, значно знизилась якість їх розслідування органами досудового слідства. За цих умов важливого значення набуває удосконалення слідчої діяльності, один із напрямів якої полягає у підвищенні ефективності проведення слідчих (розшукових) дій, НСРД та розшукових заходів. Зважаючи на це, криміналістичне забезпечення розслідування злочинів, пов'язаних зі створенням або утриманням місць розпусти і звідництвом, сьогодні потребує розробки й суттєвого оновлення. На необхідність розробки окремої методики розслідування цих злочинів вказали 92 % опитаних працівників слідчих підрозділів Національної поліції України [1, с. 6].

На підставі узагальнення правоохоронної практики, зокрема аналізу кримінальних справ й кримінальних проваджень, узагальнення даних опитування працівників оперативних і слідчих підрозділів Національної поліції України, можна дійти висновку, що на сьогодні так звана «секс-індустрія» відноситься до п'яти найбільш прибуткових сфер кримінальної діяльності.

Останнім часом у науковій літературі та суспільстві відбувається дискусія, а що робити з такою діяльністю.

Так, з однієї сторони представники громадськості вважають, що така діяльність посягає на концептуальні засади виховання, релігійні основи, звичаї та норми моралі. Негативно впливає на молодь та майбутні покоління. Безумовно з цим не можна не погодитися.

З іншого боку, прихильники легалізації проституції наводять досвід Європи, обґрунтовуючи можливість: наповнити державний бюджет, запобігти певним злочинам та соціально-небезпечним хворобам (СНІД, туберкульоз, венеричні захворювання).

Так, на сьогодні, у 8 країнах Європи (Австрії, Німеччині, Греції, Латвії, Нідерландах, Туреччині, Угорщині, Швейцарії) проституція повністю легалізована. Проте деякі країни ЄС легалізували індивідуальну проституцію, проте заборонили роботу борделів і сутенерів (Бельгія, Люксембург, Польща, Чехія).

Сьогодні спостерігається розвиток такого напрямку як «секс-туризм». Більшість людей намагаються потрапити у країни, де розвинутий секс-бізнес, для отримання яскравих вражень.

Окрім того, деякі туроператори в Україні дедалі частіше пропонують 5-зіркові готелі – так звані «21+», концепцію яких складають «вільні статеві відносини».

Нажаль така тенденція спостерігається і в країнах із суворими релігійними правилами й традиціями.

Зважаючи на це, дана проблематика має цілу палітру актуальних дискусійних питань та наукових підходів, які потребують негайного вирішення з урахуванням сучасного розвитку суспільства взагалі, та стану правоохоронної практики зокрема.

Бібліографічні посилання

1. Буждиганчук Є.Ю. Розслідування сутенерства, вчиненого організованою групою : Автореф. дисер. на здоб. наук. ступ. к.ю.н. (спец. 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність) / Буждиганчук Євдокія Юріївна. ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна академія управління персоналом». К., 2020. 20 с.

2. Назаренко К.Ю. Розслідування злочинів, пов'язаних зі створенням або утриманням місць розпусти і звідництвом : дис. на здоб. наук. ступ. к.ю.н. (спец. 12.00.09) / Назаренко Катерина Юріївна. Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. Дніпро, 2016. 218 с.

Скок Олександра Сергіївна,

доцент кафедри кримінально-правових дисциплін
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Заркенов Медет Сембаєвіч,

докторант Академії правоохоронних органів при Генеральній прокуратурі Республіки Казахстан

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ ТА РЕСПУБЛІКИ КАЗАХСТАН

Відповідно до п. 8 ст. 1 Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» кіберзлочином або комп'ютерним злочином є суспільно небезпечне винне діяння у кіберпросторі та/або з його використанням, відповідальність за яке передбачена законом України про кримінальну відповідальність та/або яке визнано злочином міжнародними договорами України [1].

Чинний Кримінальний кодекс України (далі КК України) в Розділі XVI регулює питання кримінальної відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку [2],